

Kuntasektorin ajankohtaistiedustelu 2021

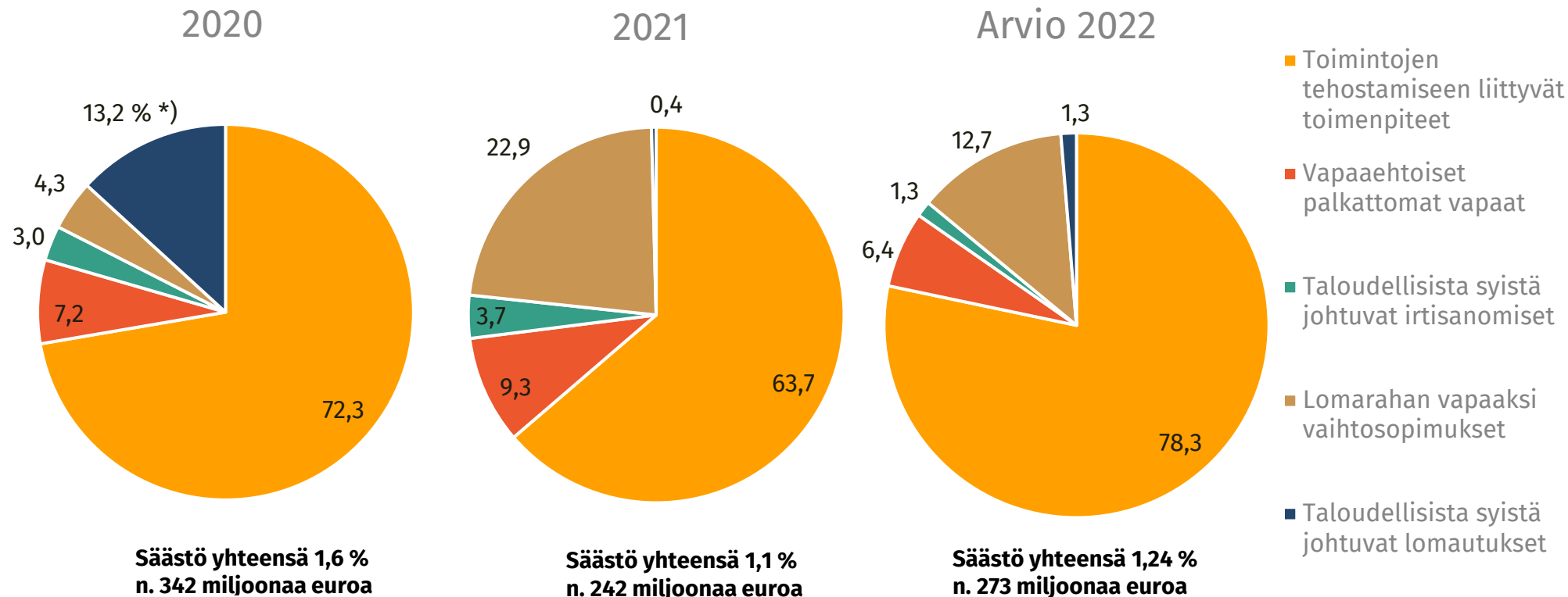
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT

KT:n ajankohtaistiedustelu 2021

- Tiedustelussa selvitettiin vuoden 2021 sopeustoimien tilanne sekä arvio tälle vuodelle 2022
- Tiedustelussa selvitettiin myös joitain muita ajankohtaisia asioita kuten paikallisesti sovittuja korona-aikana käyttöön otettujen etuuksien ja korvauksien määrää
- Tiedustelu lähetettiin kaikkiin Manner-Suomen kuntiin ja kuntayhtymiin
- Tiedusteluun vastasi 185 (45 %) kuntaa ja kuntayhtymää ja se kattaa 67 % koko kunta-alan henkilöstöstä

Sopeutustoimet henkilöstömenoissa vuosina 2020 – 2022 (prosenttia kokonaissäästöistä)

*) Vuosi 2020 yhteensä 13,2 % säästöistä, josta

4,3 %-yksikköä: Taloudellisista syistä johtuvat lomautukset ilman koronasta johtuvia toiminnallisia lomautuksia.

5,5 %-yksikköä: Koronaepidemiasta johtuvat toiminnalliset lomautukset

3,4 %-yksikköä: Koronaepidemiasta johtuvat palkanmaksun keskeytykset

Muut sopeutustoimenpiteet vuonna 2021

**Kuntien ja kuntayhtymien
%-osuus, joissa käytössä**

Töiden uudelleen järjestelyt, uudet toimintatavat ja muu tehostaminen	62
Luonnollisen poistuman hyödyntäminen / toimien ja virkojen täyttämättä jättäminen	54
Sijaisten ja määräaikaisten käytön vähentäminen)	36
Täyttölupamenettely / vaikeutettu rekrytointimenettely	40
Sairauspoissaolokustannusten ja / tai työkyvyttömyysmaksujen vähentäminen	22
Seutuyhteistyö	15
Ostopalvelu- ja vuokratyövoiman käytön vähentäminen	10
Palvelujen ja toimintojen supistaminen	9
Ostopalvelu- ja vuokratyövoiman lisääminen	8
Toimintoja ulkoistettu / yhtiöitetty	7
Henkilöstöetuuksien karsiminen	5
Säästöyistä osa-aikaistaminen	4
Valtakunnallisten sopimusten tasoa parempia palvelussuhteen ehtoja koskevien paikallisten sopimusten purkaminen	1

Talouden tasapainottamisohjelmat osa pitkäjänteisen talouden suunnittelua

- Kunnissa ja kuntayhtymissä pyritään pysyvään ja pitkäjänteiseen kustannusten hallintaan.
- Tarkka taloudenpito ja siihen liittyvät sopeutustoimet ovat osa tavoitteellista, tuottavuuteen pyrkivää taloudenhoitoa
- 35 % kunnista ja kuntayhtymistä on laatinut useampivuotisen talouden tasapainottamisohjelman. Lisäksi 58 % kuntatyönantajista tällainen tasapainottamisohjelma on suunnitteilla.
- Ohjelmat sisältävät sekä henkilöstömenoja karsivia toimenpiteitä, toiminnan tehostamista ja uudelleen organisoimista että muita tuloksellisuutta parantavia toimenpiteitä.
- Suuri merkitys on myös ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla sekä pitkäkestoisilla työhyvinvointijohtamisen toimenpiteillä, esimerkiksi sairauspoissaolojen vähentämisellä.

Onko kunnassanne / kuntayhtymässänne käyty / suunnitteilla yhteistoimintaneuvottelut taloudellisista syistä tavoitteena henkilöstömenojen sopeustoimenpiteet?

	Lukumäärä	% kunnista ja kuntayhtymistä	% kaikkien vastanneiden henkilöstöstä
Oli vuonna 2021	13	7	5
On suunnitteilla tälle vuodelle 2022	13	7	5
Ei ole	167	90	93

Kunnassa / kuntayhtymässä on vuonna 2021

	Lukumäärä	% kunnista ja kuntayhtymistä	% kaikkien vastanneitten henkilöstöstä
Sovittu paikallisella työ- ja virkaehtosopimuksella henkilöstömenosäästöistä?	5	3	2
Työnantaja käynnistänyt / käynnistämässä neuvotteluja paikallisesta virka- ja työehtosopimuksesta henkilöstömenosäästöistä	4	2	1
Työnantaja esittänyt paikallista sopimusta henkilöstömenosäästöistä, mutta osa tai kaikki henkilöstöjärjestöt ovat kieltäytyneet sellaista tekemästä	2	1	1

Taloudellisista syistä johtuvat lomautukset ja irtisanomiset vuonna 2021 ja arvio vuonna 2022

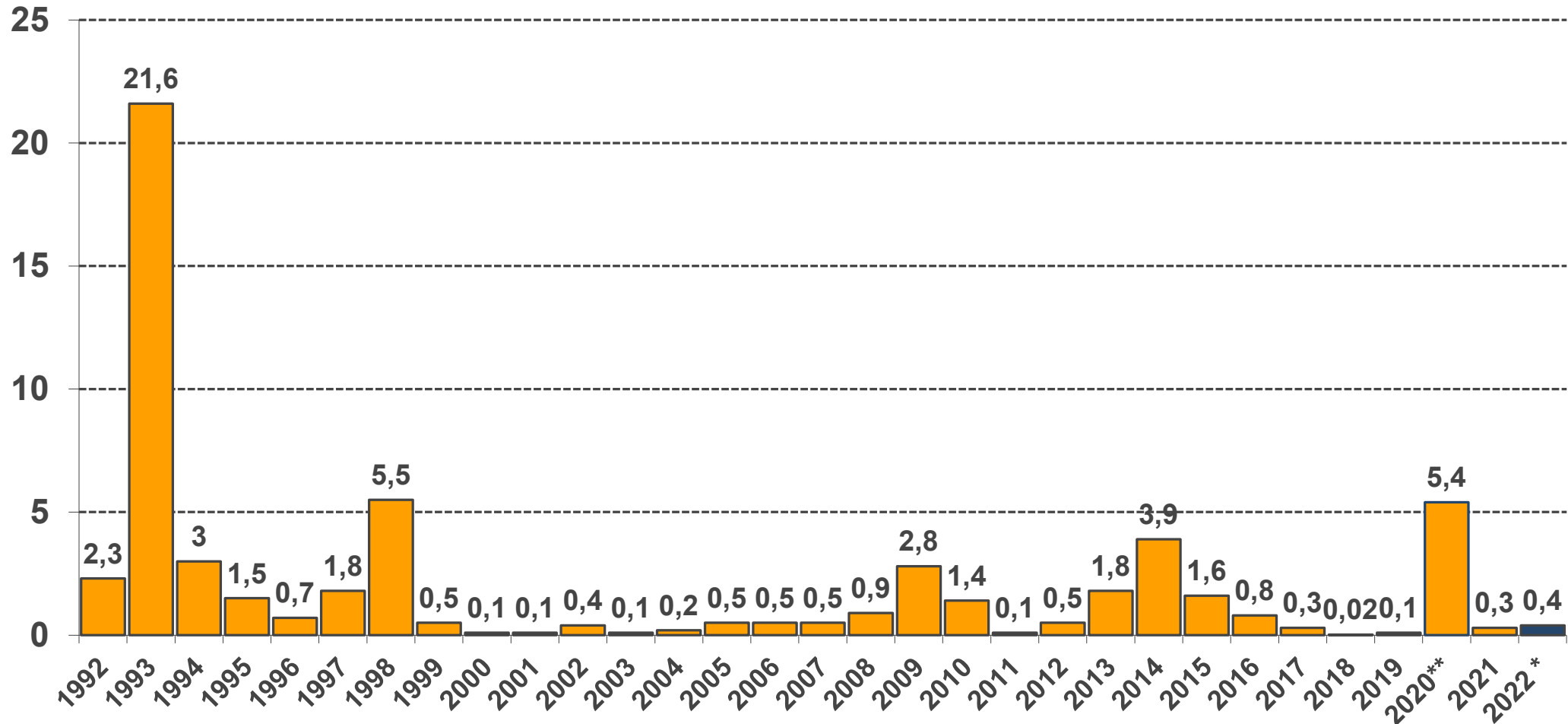
	Lomautukset		Irtisanomiset	
	2021	Arvio 2022	2021	Arvio 2022
Kuntien / kuntayhtymien määrä, joita koskee	7	4	5	6
Henkilöstön määrä, joita koskee	783	1 278	116	45
Koko kunta-alan henkilöstöstä	0,3	0,4	0,04	0,02
Kesto keskim. Kalenteripäivää	5,4	13,2		

Vapaaehtoiset lomarahavapaat ja palkattomat vapaat vuonna 2021 ja arvio vuonna 2022

	2021		Arvio 2022	
	Lomaraha- vapaat	Palkattomat vapaat	Lomaraha- vapaat	Palkattomat vapaat
Kuntien / kuntayhtymien määrä, joita koskee	110	45	95	40
Henkilöstön määrä, joita koskee	21 846	13 493	15 170	10 426
% koko kunta-alan henkilöstöstä	7,6	4,7	5,3	3,6
Kesto keskim. kalenteripäivää	8,3	5,5	7,5	5,5

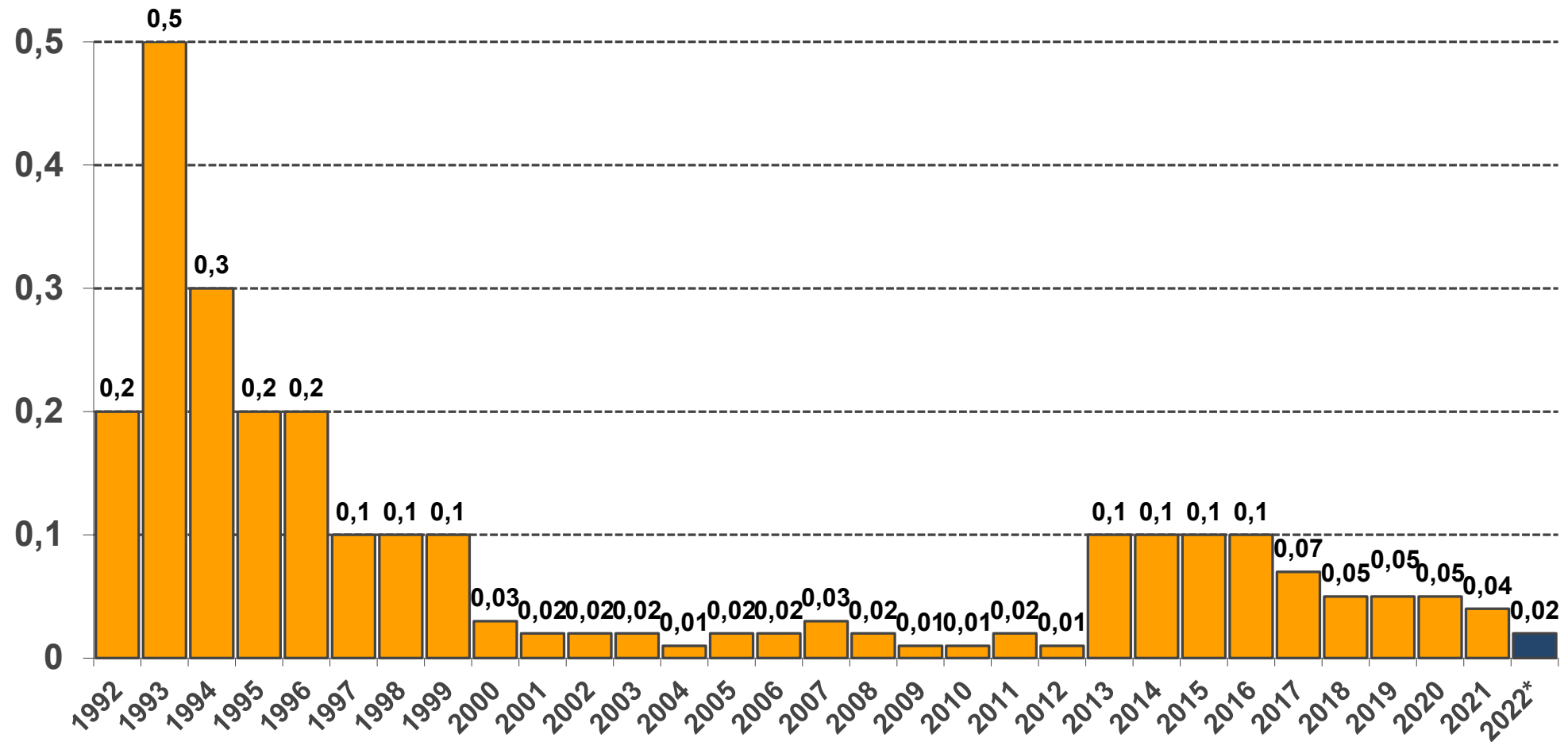
Lomautukset taloudellisista syistä kunta-alalla vuosina 1992–2022, %-osuus henkilöstöstä

**) 2,4 % henkilöstöstä: Taloudellisista syistä johtuvat lomautukset ilman koronasta johtuvia toiminnallisia lomautuksia.
 2,1 % henkilöstöstä: Koronaepidemiasta johtuvat toiminnalliset lomautukset
 0,9 % henkilöstöstä: Koronaepidemiasta johtuvat palkanmaksun keskeytykset
 Yhteensä 5,4 % henkilöstöstä

*arvio

Irtisanomiset taloudellisista syistä kunta-alalla vuosina 1992–2022, %-osuus henkilöstöstä

*arvio

Jos olisi taloudellisesti mahdollisesta ja työvoimaa olisi pitäisittekö ensisijaisena toimenpiteenä palkata lisätyövoimaa vai maksaisitteko palkankorotuksia nykyiselle henkilöstölle?

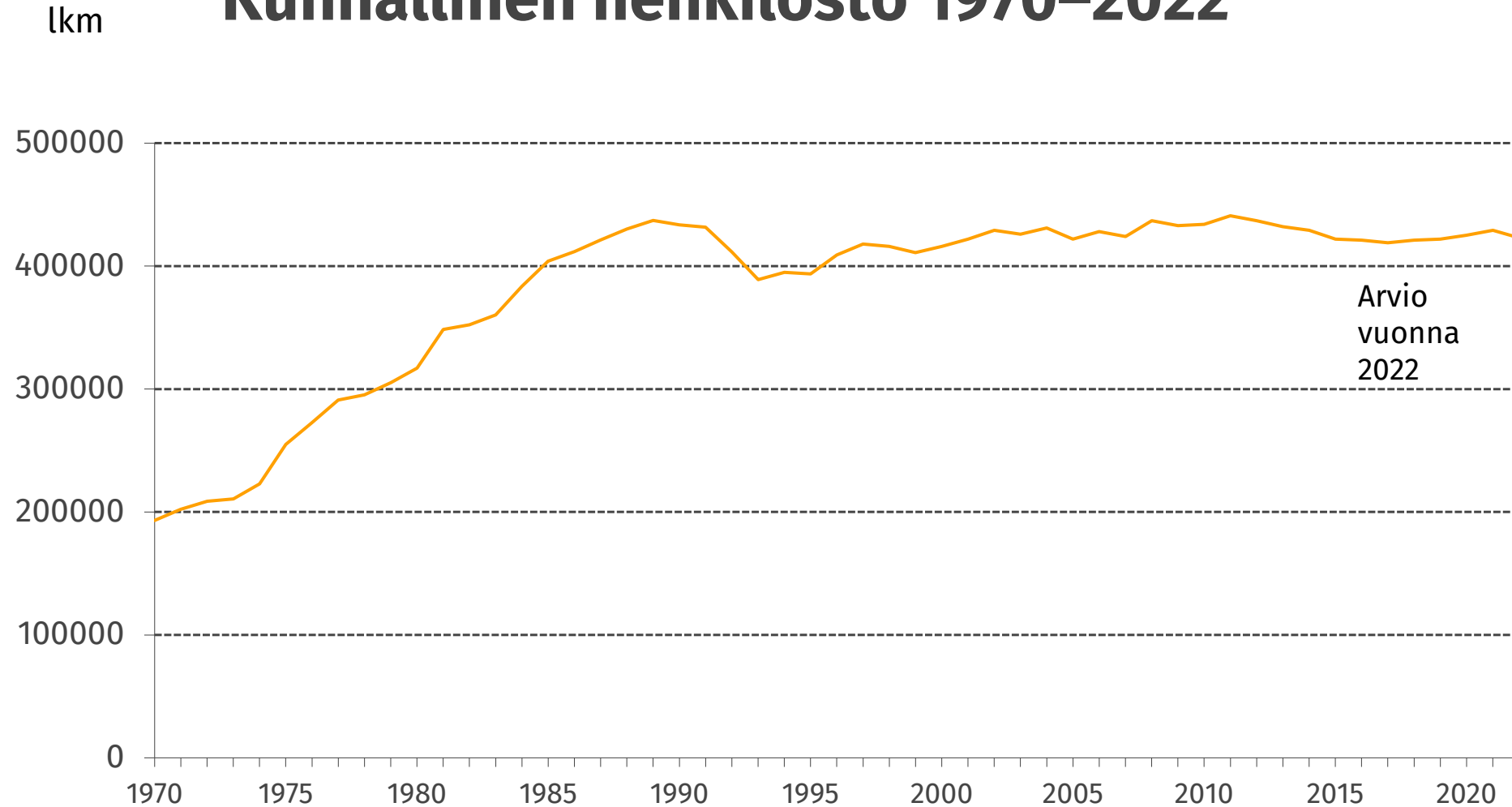
Ensisijainen toimenpide	Lkm	%	Näissä vastanneiden henkilöstöä %
Palkkaisitte lisätyövoimaa	148	83	94
Maksaisitte palkankorotuksia nykyiselle henkilöstölle	30	17	6
Yhteensä	178	100	100

Onko kunnassanne/kuntayhtymässänne maksettu jonkin muotoisia koronalisiä esim. kertapalkkioita?

Onko maksettu koronalisiä	Lkm	%	Näissä vastanneiden henkilöstöä %
Ei ole	110	60	54
On kerro millaisia *	74	40	46
Yhteensä	184	100	100

* Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan moninaisilla liikunta- kulttuuri- ja virkistys- ja virike-etuuksilla. Myös lisäkouluttautumiseen on panostettu. Paikallisesti on sovittu maksettavaksi esimerkiksi korotettuja hälytys-, ylityö- ja tuplavuoro- ja vuoronvaihtokorvauksia. Korvauksia on maksettu myös koronarokottajille, jäljittäjille, keikkatöistä muissa yksiköissä sekä lomien peruuntumisista. Osalle henkilöstöä on maksettu esimerkiksi 100-200 euron suuruisia kertakorvauksia palkkiona hyvästä työstä, jaksamisesta ja joustavuudesta vaikeassa koronatilanteessa.

Kunnallinen henkilöstö 1970–2022

Lokakuussa 2020 kunta-alalla työskenteli 425 000 henkilöä.
Lisäksi palkattomalla virkavapaalla tai työlomalla oli 31 000 henkilöä.
Lukumäärissä eivät ole mukana sivutoimiset tuntiopettajat.

Kuntien ja kuntayhtymien talous 2020

Tulos- ja rahoituslaskelman mukaiset ulkoiset kulut ja tuotot kulu- ja tuottoerittäin sekä tehtävittäin.

Tehtäväkohtaisiin kustannuksiin on laskettu toimintakulut sekä investointimenot.

Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT

Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT edustaa Manner-Suomessa työmarkkinoilla 293 kuntaa ja 119 kuntayhtymää

Pääsopijajärjestöt

Julkisen alan unioni JAU

Sosiaali- ja terveystalouden neuvottelujärjestö SOTE ry

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO

JHL, JYTY

SuPer, Tehy, Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL

mm. OAJ, Lääkäriliitto, Eläinlääkäriliitto, Hammaslääkäriliitto, KTN, Suomen Terveystalouden ammattilajiliitto, Talentia, Akavan Erityisalat

Palkansaaja-keskusjärjestöt

SAK

STTK

Akava

Henkilöstö (425 000) pääsopijajärjestöittäin:
 JUKO 30 %, Julkisen alan unioni 27 %, SOTE 31 %, ja järjestäytymättömät 12 %.
 Työvoimakustannukset ovat 22 miljardia euroa vuodessa

Kiitos!

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puhelin (vaihde) 09 771 3000
kt.fi